

Олімпійський та професійний спорт

УДК 796.015.6:796.332.6-053.6:159.952:612.821

<https://doi.org/10.29038/2220-7481-2026-02-88-96>

Данило Дичко,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
Слов'янськ / Дніпро, Україна,
ORCID: 0000-0003-0905-8228;

Олена Дичко,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
Слов'янськ / Дніпро, Україна,
ORCID: 0000-0002-5300-6591;

Андрій Чернозуб,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
Луцьк, Україна,
ORCID: 0000-0001-6293-8422;

Владислав Дичко✉,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
Слов'янськ / Дніпро, Україна,
ORCID: 0000-0003-3350-0602,
v.v.dichko@ukr.net

ВПЛИВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ У ФУТЗАЛІ НА КОГНІТИВНУ СТІЙКІСТЬ ПІДЛІТКІВ 13–16 РОКІВ У КОНТЕКСТІ СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ

У сучасному футзалі ефективність змагальної діяльності юних спортсменів визначають не лише за рівнем фізичної та техніко-тактичної підготовленості, а й станом психофізіологічних функцій, які забезпечують швидкість реагування, стійкість уваги і здатність до прийняття рішень в умовах дефіциту часу. У зв'язку з цим особливого значення набуває пошук інформативних критеріїв спортивного відбору, пов'язаних із когнітивною стійкістю підлітків. **Мета роботи** – визначити вплив експериментальної методики підготовки у футзалі на показники когнітивної стійкості підлітків 13–16 років та обґрунтувати можливість їх використання в системі спортивного відбору перспективних юних футзалістів. **Методи дослідження.** У дослідженні взяли участь 60 підлітків-футзалістів 13–16 років, розподілених на чотири групи за віком і статтю: хлопці 13–14 років, хлопці 15–16 років, дівчата 13–14 років і дівчата 15–16 років. Використано аналіз науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, психофізіологічне тестування, методику Шульте-Платонова та методи математичної статистики. **Результати.** Після застосування експериментальної методики в хлопців 13–14 років середній час реакції скоротився з $341,0 \pm 22,84$ до $300,1 \pm 20,10$ мс, у хлопців 15–16 років – із $299,7 \pm 26,75$ до $269,7 \pm 24,08$ мс. У футзалісток 13–14 років цей показник зменшився з $354,0 \pm 16,19$ до $320,0 \pm 15,50$ мс, у 15–16 років – із $280,9 \pm 37,26$ до $252,0 \pm 33,00$ мс. Виявлено також позитивну динаміку показників розподілу, концентрації та стійкості уваги, зменшення кількості помилок і підвищення стабільності когнітивної діяльності. **Висновки.** Показники когнітивної стійкості можуть розглядатися як інформативні критерії спортивного відбору юних футзалістів, оскільки вони відображають функціональну готовність центральної нервової системи, швидкість сенсомоторного реагування, здатність до оперативного прийняття рішень і надійність дій в умовах інтенсивної ігрової діяльності.

Ключові слова: футзал, юні футзалісти, спортивний відбір, когнітивна стійкість, підлітки 13–16 років, увага, перешкодостійкість, розподіл уваги, концентрація уваги, психофізіологічна адаптація.

Danylo Dychko, Olena Dychko, Andriy Chernozub, Vladyslav Dychko. The Influence of an Experimental Futsal Training Methodology on the Cognitive Stability of Adolescents Aged 13–16 Years in the Context of Sports Selection. In modern futsal, the effectiveness of competitive activity in young athletes depends not only on physical, technical and tactical preparedness, but also on psychophysiological functions that ensure reaction speed, attention stability and the ability to make decisions under time pressure. Therefore, the search for informative criteria for sports selection related to adolescents' cognitive stability is of particular importance. **Purpose.** The purpose of the study was to determine the influence of an experimental futsal training methodology on cognitive stability indicators in adolescents aged 13–16 years and to substantiate the possibility of using these indicators in the selection system of promising young futsal players. **Methods.** The study involved 60 adolescent futsal players aged 13–16 years, divided into four groups according to age and sex: boys aged 13–14 years, boys aged 15–16 years, girls aged 13–14 years and girls aged 15–16 years. The methods included analysis of scientific and methodological literature, pedagogical observation, pedagogical experiment, psychophysiological testing, the Schulte–Platonov method and mathematical statistics. **Results.** After the implementation of the experimental methodology, reaction time decreased from $341,0 \pm 22,84$ to $300,1 \pm 20,10$ ms in boys aged 13–14 years and from $299,7 \pm 26,75$ to $269,7 \pm 24,08$ ms in boys aged 15–16 years. In girls aged 13–14 years, this indicator decreased from $354,0 \pm 16,19$ to $320,0 \pm 15,50$ ms, and in girls aged 15–16 years from $280,9 \pm 37,26$ to $252,0 \pm 33,00$ ms. Positive changes were also observed in attention distribution, concentration, attention stability, reduction in the number of errors and improvement in the stability of cognitive activity. **Conclusions.** Cognitive stability indicators may be considered informative criteria for sports selection of promising young futsal players, as they reflect the functional readiness of the central nervous system, sensorimotor response speed, ability to make rapid decisions and reliability of actions under intensive game conditions.

Key words: futsal, young futsal players, sports selection, cognitive stability, adolescents aged 13–16 years, attention, resistance to interference, attention distribution, attention concentration, psychophysiological adaptation.

Постановка проблеми. Футзал як сучасний командно-ігровий вид спорту характеризується високою інтенсивністю рухових дій, обмеженим ігровим простором, швидкою зміною ситуацій і необхідністю прийняття рішень у мінімальні часові проміжки. За таких умов результативність спортсмена залежить не лише від рівня фізичної, технічної та тактичної підготовленості, а й від здатності центральної нервової системи забезпечувати швидке сприйняття інформації, її переробку й реалізацію адекватної рухової відповіді [2; 3; 8].

Особливої актуальності ця проблема набуває в підлітковому віці, коли відбувається активне формування нейродинамічних механізмів, удосконалюються процеси сенсомоторної інтеграції, довільної регуляції та когнітивного контролю [3; 10]. У віковому періоді 13–16 років закладаються важливі функціональні передумови для подальшої спортивної спеціалізації, що обумовлює необхідність поглибленого вивчення психофізіологічних характеристик юних спортсменів.

У системі спортивного відбору юних футзалістів традиційно враховують показники фізичного розвитку, рухової підготовленості та техніко-тактичних умінь. Проте такий підхід не завжди дає змогу повною мірою оцінити адаптаційний потенціал спортсмена, його спроможність швидко реагувати, зберігати точність дій і стійкість уваги в умовах інтенсивного змагального навантаження [4; 5]. Саме тому дедалі більшого значення набуває вивчення когнітивної стійкості як інтегральної психофізіологічної характеристики, що відображає здатність спортсмена ефективно діяти в умовах інформаційної складності, перешкод і багатозадачності.

До основних проявів когнітивної стійкості належать перешкодостійкість, концентрація, розподіл і переключення уваги, швидкість сенсомоторного реагування та стабільність виконання завдань. У футзалі ці показники мають безпосереднє прикладне значення, оскільки забезпечують орієнтацію в ігровому просторі, контроль м'яча, оцінювання дій партнерів і суперників, а також своєчасний вибір техніко-тактичного рішення [6; 8; 11].

У зв'язку з цим актуальним є дослідження впливу експериментальної методики підготовки у футзалі на когнітивну стійкість підлітків 13–16 років та визначення можливості використання психофізіологічних показників як критеріїв спортивного відбору перспективних юних футзалістів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема спортивного відбору юних спортсменів посідає важливе місце в сучасній теорії та методиці спортивної підготовки. Науковці підкреслюють, що прогнозування спортивної перспективності має ґрунтуватися на комплексному аналізі морфофункціональних, фізичних, психофізіологічних і когнітивних характеристик організму [4; 5; 9].

У працях щодо психофізіологічного забезпечення спортивної діяльності зазначено, що ефективність спортсмена в ігрових видах спорту значною мірою залежить від швидкості переробки інформації, здатності до сенсомоторного реагування, стійкості уваги та функціональної рухливості нервових процесів [3; 6; 7]. Ці характеристики визначають якість когнітивного контролю, своєчасність рухової відповіді і спроможність спортсмена зберігати ефективність дій в умовах змагального напруження.

Особливу увагу в сучасних дослідженнях приділено командно-ігровим видам спорту, зокрема футболу та футзалу, де результативність діяльності формується на основі взаємодії рухових, когнітивних і тактичних компонентів [7; 8; 11]. Доведено, що спортсмени з вищим рівнем когнітивних функцій краще орієнтуються в умовах швидкої зміни ігрових ситуацій, ефективніше прогнозують дії суперника та швидше обирають оптимальні тактичні рішення [2].

Дослідження підлітків свідчать, що віковий період 13–16 років характеризується високою пластичністю нервової системи й значними можливостями для розвитку психофізіологічних функцій [1; 10]. У цей час удосконалюються механізми уваги, підвищується стабільність сенсомоторних реакцій, формується здатність до довільного контролю діяльності та адаптації до складних інформаційних умов.

Водночас у науковій літературі недостатньо висвітлено питання цілеспрямованого розвитку когнітивної стійкості в юних футзалістів різного віку та статі. Потребує подальшого обґрунтування можливість використання показників перешкодостійкості, розподілу, концентрації й стійкості уваги як критеріїв спортивного відбору. Це визначає наукову та практичну значущість проведеного дослідження.

Мета дослідження – визначити вплив експериментальної методики підготовки у футзалі на показники когнітивної стійкості підлітків 13–16 років та обґрунтувати можливість використання психофізіологічних характеристик як критеріїв спортивного відбору перспективних юних футзалістів.

Методи та організація дослідження. У дослідженні взяли участь 60 підлітків-футзалістів віком 13–16 років. Залежно від віку й статі обстежених розподілено на чотири групи: хлопці-футзалісти 13–14 років ($n=15$), хлопці-футзалісти 15–16 років ($n=15$), дівчата-футзалістки 13–14 років ($n=15$) та дівчата-футзалістки 15–16 років ($n=15$).

Дослідження проводили у два етапи: до впровадження експериментальної методики підготовки у футзалі й після її завершення. Така організація дала змогу оцінити динаміку когнітивної стійкості підлітків і визначити інформативність досліджуваних показників для системи спортивного відбору.

Для реалізації мети застосовано такі методи: аналіз й узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, психофізіологічне тестування та методи математичної статистики.

Психофізіологічне тестування спрямовано на оцінювання перешкодостійкості, розподілу, концентрації та стійкості уваги. Застосовували методику Шульте–Платонова, яка дає змогу визначати швидкість виконання завдань, рівень зосередженості, стабільність когнітивної діяльності й кількість помилкових дій.

Експериментальна методика підготовки у футзалі була спрямована на розвиток сенсомоторного реагування, швидкості обробки інформації, концентрації, розподілу та переключення уваги, а також формування стійкості до дії відволікаючих чинників. Її зміст передбачав використання спеціальних ігрових вправ, вправ із дефіцитом часу, завдань на швидке прийняття рішень, варіативних техніко-тактичних дій і вправ із підвищеним інформаційним навантаженням.

Статистичну обробку результатів здійснювали з визначенням середніх значень, похибки середнього й рівня статистичної значущості відмінностей. Отримані дані використовували для оцінювання ефективності експериментальної методики та обґрунтування значення когнітивних показників у системі відбору юних футзалістів.

Результати дослідження. Результати дослідження засвідчили, що впровадження експериментальної методики підготовки у футзалі супроводжувалося позитивними змінами психофізіологічних показників у підлітків 13–16 років. Найбільш виражену динаміку простежено за показниками сенсомоторного реагування, перешкодостійкості, розподілу, концентрації та стійкості уваги.

Перешкодостійкість уваги є важливим показником когнітивної готовності спортсмена, оскільки відображає здатність зберігати ефективність діяльності за наявності відволікаючих чинників, дефіциту часу й високого інформаційного навантаження. Для футзалу ця характеристика має особли-

ве значення, адже ігрові дії виконуються в умовах постійної зміни ситуацій, щільного просторового контакту та необхідності швидкого вибору рухового рішення.

Після застосування експериментальної методики в хлопців-футзалістів 13–14 років середній час реакції скоротився з $341,0 \pm 22,84$ до $300,1 \pm 20,10$ мс. У групі хлопців 15–16 років цей показник зменшився з $299,7 \pm 26,75$ до $269,7 \pm 24,08$ мс. Отримані дані свідчать про підвищення швидкості сенсомоторного реагування та покращення функціонального стану центральної нервової системи.

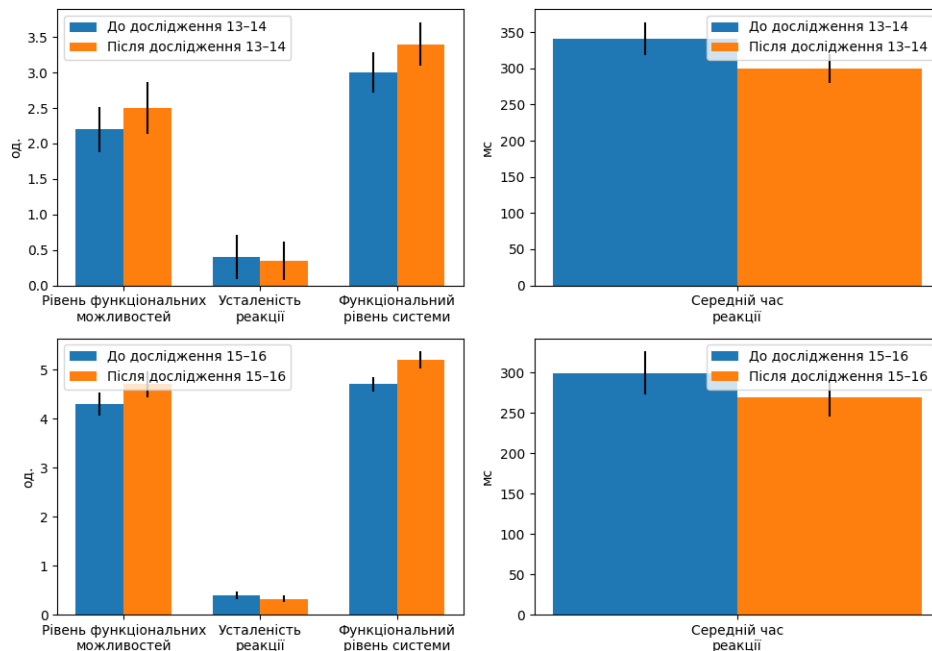

Рис. 1. Динаміка показників перешкодостійкості уваги у футзалістів 13–16 років до та після експерименту

У дівчат-футзалісток також установлено позитивну динаміку. У групі 13–14 років середній час реакції зменшився з $354,0 \pm 16,19$ до $320,0 \pm 15,50$ мс, а в групі 15–16 років – із $280,9 \pm 37,26$ до $252,0 \pm 33,00$ мс. Це свідчить про покращення швидкісних характеристик реагування та підвищення стабільності когнітивної діяльності.

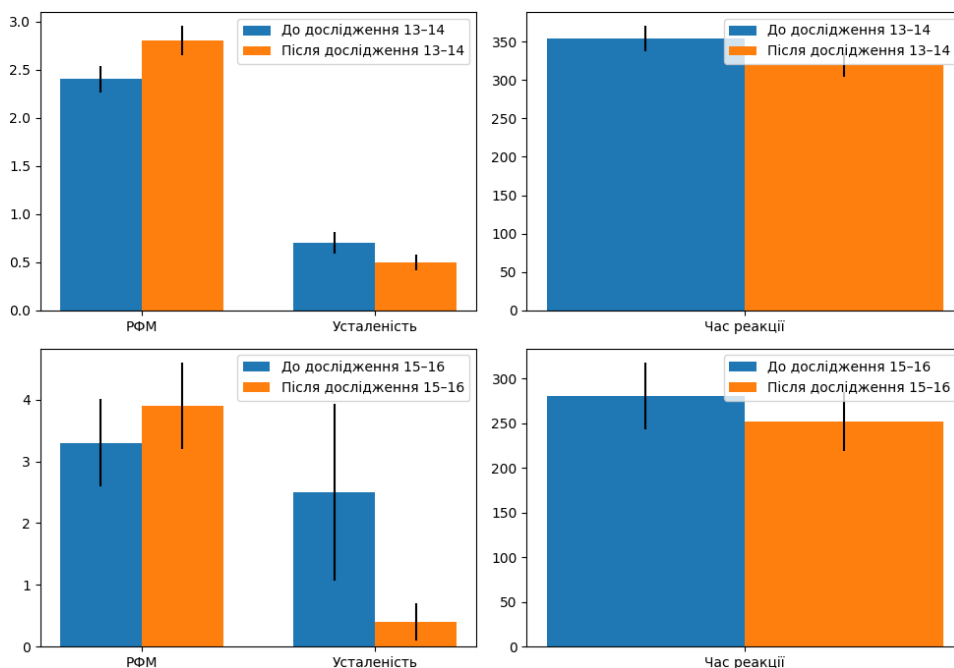

Рис. 2. Динаміка показників перешкодостійкості уваги у футзалісток 13–16 років до та після експерименту

Отже, покращення перешкодостійкості уваги після експериментального впливу підтверджує ефективність запропонованої методики щодо розвитку здатності юних спортсменів до швидкого й стабільного реагування в умовах інтенсивної ігрової діяльності.

Розподіл уваги відображає спроможність спортсмена одночасно контролювати декілька інформаційних об'єктів, своєчасно переключатися між ними та зберігати точність виконання дій. У футзалі ця якість забезпечує ефективну орієнтацію в ігровому просторі, контроль дій партнерів і суперників, а також вибір оптимального техніко-тактичного рішення.

Після застосування експериментальної методики в хлопців-футзалістів обох вікових груп простежено покращення показників об'єму уваги, ефективності її розподілу й швидкості виконання завдань. Водночас зберігалася стабільна точність діяльності, що свідчить про більш узгоджену роботу когнітивно-регуляторних механізмів.

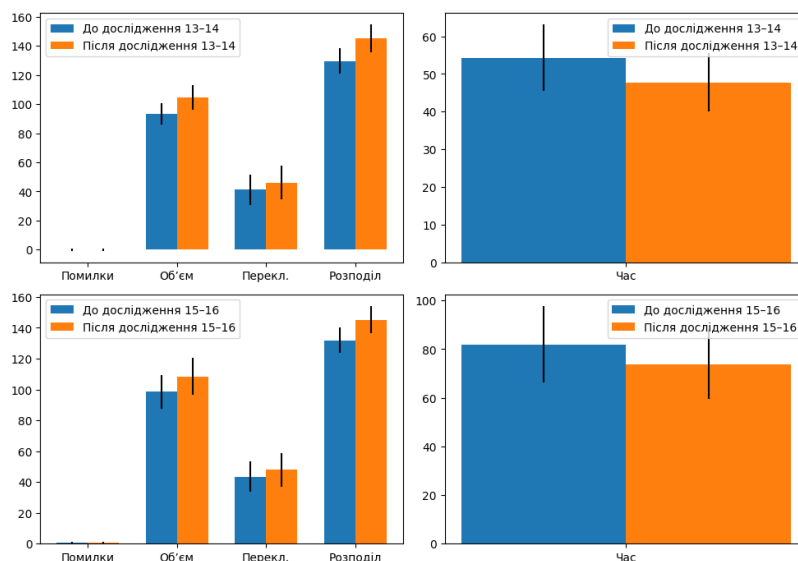

Рис. 3. Динаміка показників розподілу уваги у футзалістів 13–16 років до та після експерименту

У дівчат-футзалісток позитивні зміни мали комплексний характер. Установлено покращення показників об'єму уваги, переключення й ефективності розподілу уваги. Також простежено скорочення часу виконання завдань та зменшення кількості помилок, що вказує на підвищення продуктивності когнітивної діяльності.

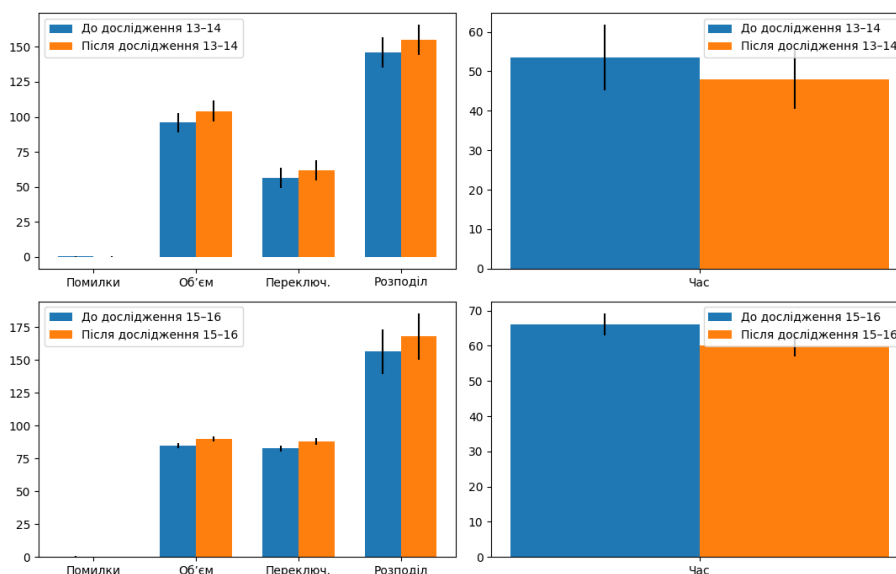

Рис. 4. Динаміка показників розподілу уваги у футзалісток 13–16 років до та після експерименту

Отже, розвиток розподілу уваги є важливим компонентом підготовленості юних футзалістів, оскільки забезпечує спроможність діяти в умовах багатозадачності та швидкої зміни ігрової інформації.

Концентрація й стійкість уваги характеризують здатність спортсмена тривалий час підтримувати продуктивну діяльність без зниження точності виконання завдань. Ці показники важливі для футзалу, де спортсмен повинен зберігати високий рівень зосередженості впродовж усього ігрового епізоду або матчу.

Після впровадження експериментальної методики в хлопців-футзалістів установлено скорочення часу виконання завдань, що свідчить про підвищення швидкості когнітивної діяльності. При цьому кількість помилок залишалася стабільною або зменшувалася, що вказує на збереження точності дій.

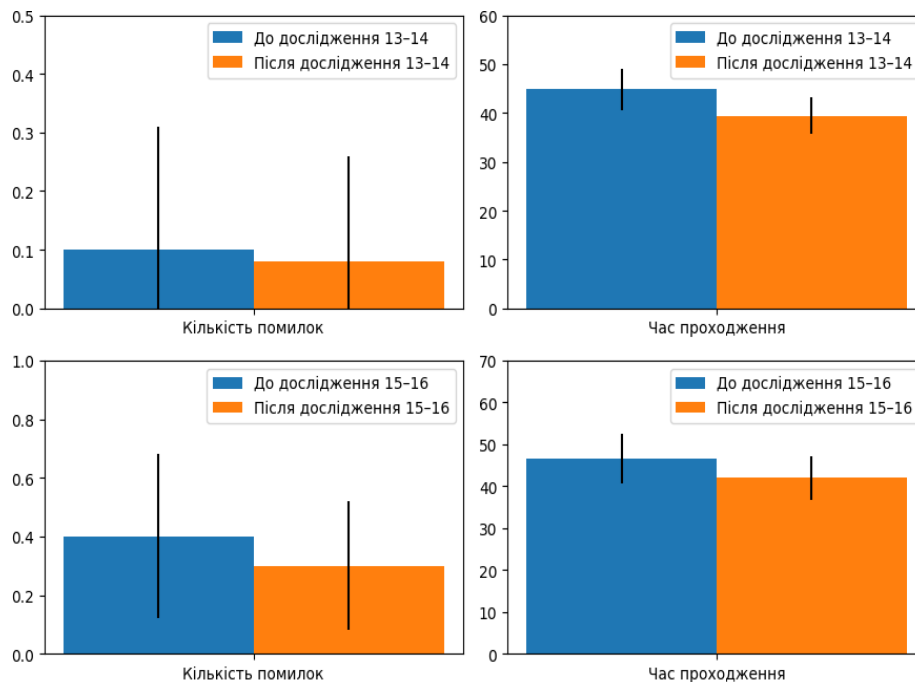

Рис. 5. Динаміка показників концентрації й стійкості уваги у футзалістів 13–16 років до та після експерименту

У дівчат-футзалісток після експериментального впливу також виявлено скорочення часу виконання завдань і зниження кількості помилок. Найбільш виражені позитивні зміни спостерігали в спортсменок 15–16 років, що може бути пов'язано з вищим рівнем функціональної зрілості нервової системи та більш сформованими механізмами довільного контролю.

Отже, результати дослідження свідчать, що експериментальна методика підготовки у футзалі сприяє системному покращенню когнітивної стійкості підлітків. Виявлені зміни охоплюють як швидкісні, так і точнісні характеристики діяльності, що має важливе значення для оцінювання спортивної перспективності юних футзалістів.

Дискусія. Отримані результати підтверджують, що когнітивна стійкість є важливою складовою частиною психофізіологічної готовності юних футзалістів. Її розвиток забезпечує спроможність спортсмена ефективно діяти в умовах інформаційної насиченості, швидкої зміни ігрових ситуацій та дефіциту часу для прийняття рішень.

Позитивна динаміка показників перешкодостійкості уваги свідчить про вдосконалення механізмів сенсомоторного реагування й підвищення стабільності відповідей. Це має безпосереднє значення для футзалу, оскільки спортсмен повинен швидко реагувати на зміну положення м'яча, переміщення суперників і тактичні дії партнерів.

Покращення показників розподілу уваги вказує на підвищення спроможності підлітків одночасно контролювати кілька інформаційних потоків. У практичному аспекті це означає кращу орієнтацію в ігровому просторі, своєчасне прийняття рішень і зменшення ризику помилкових дій.

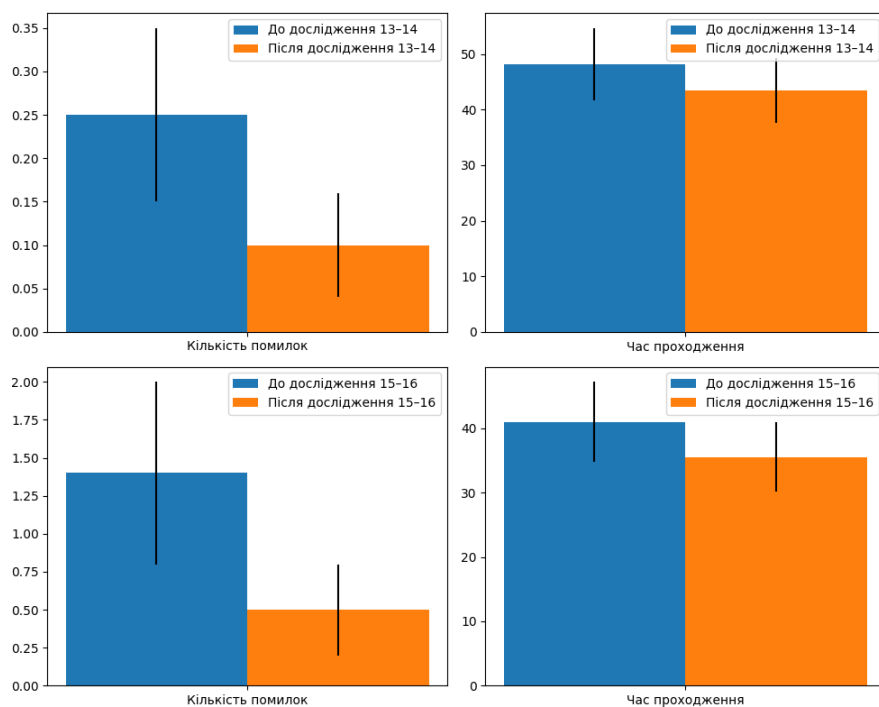

Рис. 6. Динаміка показників концентрації й стійкості уваги у футзалісток 13–16 років до та після експерименту

Результати дослідження концентрації та стійкості уваги демонструють, що під впливом експериментальної методики підлітки спроможні швидше виконувати когнітивні завдання без утрати точності. Така динаміка свідчить про оптимізацію процесів сенсорної обробки інформації й підвищення функціональної надійності центральної нервової системи.

Важливо, що більш виражені зміни спостерігали в спортсменів 15–16 років. Це може пояснюватися вищим рівнем морфофункціональної зрілості центральної нервової системи, більшою стабільністю регуляторних механізмів і кращою здатністю до спеціалізованої адаптації. Водночас позитивна динаміка в групах 13–14 років підтверджує доцільність раннього цілеспрямованого розвитку когнітивних функцій у процесі футзальної підготовки.

Статеві особливості проявлялися в тому, що в хлопців покращення більшою мірою стосувалося швидкісних характеристик реагування, тоді як у дівчат позитивні зміни охоплювали як швидкість, так і точність виконання завдань. Це свідчить про різні варіанти психофізіологічної адаптації до тренувального впливу й потребує врахування в практиці спортивного відбору та підготовки.

Отже, результати дослідження дають змогу розглядати когнітивну стійкість як інтегральний показник функціональної готовності юних футзалістів. Її оцінювання може доповнювати традиційні критерії спортивного відбору та підвищувати об'єктивність прогнозування перспективності підлітків у футзалі.

Висновки. Застосування експериментальної методики підготовки у футзалі сприяло покращенню когнітивної стійкості підлітків 13–16 років, що проявилось у скороченні часу реакції, підвищенні стабільності когнітивної діяльності та покращенні показників уваги.

Установлено, що після експериментального впливу в хлопців і дівчат установлено позитивну динаміку перешкодостійкості, розподілу, концентрації та стійкості уваги. Найбільш виражені зміни спостерігали в групах 15–16 років, що свідчить про важливе значення функціональної зрілості центральної нервової системи у формуванні когнітивної адаптації.

Виявлені зміни підтверджують ефективність експериментальної методики щодо розвитку психофізіологічних якостей, необхідних для успішної ігрової діяльності у футзалі: швидкого реагування, збереження уваги, контролю кількох інформаційних об'єктів і прийняття рішень в умовах дефіциту часу.

Показники когнітивної стійкості доцільно використовувати як додаткові інформативні критерії спортивного відбору перспективних юних футзалістів, оскільки вони характеризують функціональну

готовність центральної нервової системи та надійність дій спортсмена в умовах інтенсивної змагальної діяльності.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження доцільно спрямувати на поглиблене вивчення психофізіологічних механізмів адаптації юних футзалістів на різних етапах багаторічної підготовки. Перспективним є розроблення комплексної системи спортивного відбору, яка поєднуватиме когнітивні, нейродинамічні, функціональні, фізичні та техніко-тактичні показники.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів, пов'язаного з підготовкою та публікацією цієї статті.

Джерела та література

1. Дичко Д. В., Дичко О. А., Дичко В. В. Рівень адаптаційного напруження організму юних спортсменок-футзалісток. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури*. 2024. № 12(185). С. 90–93. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12\(185\).17](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12(185).17)
2. Дичко Д. В. Фізична та функціональна готовність як основа підготовки молодих футзалістів (огляд літератури). *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури*. 2025. № 11(198). С. 37–45. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11\(198\).08](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11(198).08)
3. Лизогуб В. С., Пустовалов В. О., Супрунович В. О., Гречуха С. В. Modern approaches to the implementation of the selection of high-skilled football players according to the indicators of neurodynamic properties of the higher parts of the central nervous system. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2017. № 2(58). С. 81–85. <https://doi.org/10.15391/sns.v.2017-2.008>
4. Платонов В. М. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті. Загальна теорія і її практичні застосування: підруч. для тренерів: у 2 кн. Київ: Олімп. літ., 2015. Кн. 1. 680 с. ISBN 978-966-8708-89-3.
5. Ровний А. С., Романенко В. В. Психофізіологічне забезпечення спортивної діяльності. Харків: ХДАФК, 2016. 206 с.
6. Сергієнко Л. П. Спортивний відбір: теорія та практика: підруч. для студентів вищ. навч. закл. фіз. вих. та спорту: у 2 кн. Кн. 1: Теоретичні основи спортивного відбору. Тернопіль: Навч. кн. – Богдан, 2009. 672 с. ISBN 978-966-408-557-8.
7. Федорчук С. В., Петрушевський Є. В. The State of Psychophysiological Functions in Handball Players with Different Experience of Sports Training. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія*. 2020. Т. 81, № 2. С. 42–45. <https://doi.org/10.17721/1728-2748.2020.81.42-45>
8. Brimmell J., Parker J. K., Furley P. [et al.]. Executive function and visual attention in sport: a systematic review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 2024. Vol. 17, № 2. P. 215–234. <https://doi.org/10.1080/1750984X.2022.2145574>
9. Korobeynikov G. V., Korobeynikova L. G., Romanyuk L. V. [et al.]. Relationship of psychophysiological characteristics with different levels of motivation in judo athletes of high qualification. *Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports*. 2017. Vol. 21, No. 6. P. 272–278. <https://doi.org/10.15561/18189172.2017.0603>
10. Korobeynikova L. G., Makarchuk M. Yu., Korobeynikov G. V. [et al.]. States of Psychophysiological Functions of Elite Athletes in Different Aging Groups. *Fiziolohichnyi Zhurnal*. 2016. Vol. 62, No. 6. P. 81–87. <https://doi.org/10.15407/fz62.06.081>
11. Knöllner A., Memmert D., Raab M. Specific relations of visual skills and executive functions in elite soccer players. *Frontiers in Psychology*. 2022. Vol. 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.960092>

References

1. Dychko, D. V., Dychko, O. A., & Dychko, V. V. (2024). Level of adaptive stress of the organism in young female futsal players. *Scientific Journal of Ukrainian State Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture*, 12(185), 90–93. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12\(185\).17](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12(185).17) (in Ukrainian).
2. Dychko, D. V. (2025). Physical and functional readiness as the basis for training young futsal players (literature review). *Scientific Journal of Ukrainian State Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture*, 11(198). [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11\(198\).08](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11(198).08) (in Ukrainian).
3. Lyzohub, V. S., Pustovalov, V. O., Suprunovych, V. O., & Hrechukha, S. V. (2017). Modern approaches to the implementation of the selection of high-skilled football players according to the indicators of neurodynamic properties of the higher parts of the central nervous system. *Slobozhanskyi Herald of Science and Sport*, 2(58), 81–85. <https://doi.org/10.15391/sns.v.2017-2.008> (in Ukrainian).
4. Platonov, V. N. (2015). System of Athletes' Preparation in Olympic Sport. General Theory and Its Practical Applications. Book 1. Kyiv: Olympic Literature, 680 p. (in Ukrainian).

5. Serhiienko, L. P. (2009). Sports Selection: Theory and Practice. *Book 1. Theoretical Foundations of Sports Selection*. Ternopil: Navchalna Knyha-Bohdan, 206 p. (in Ukrainian).
6. Fedorchuk, S. V., & Petrushevskiy, Ye. V. (2020). The state of psychophysiological functions in handball players with different experience of sports training. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Biology*, 81(2), 42–45. <https://doi.org/10.17721/1728-2748.2020.81.42-45> (in Ukrainian).
7. Brimmell, J., Edwards, E. J., & Vaughan, R. S. (2024). Executive function and visual attention in sport: A systematic review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 17(2), 1278–1311. <https://doi.org/10.1080/1750984X.2022.2145574> (in Ukrainian).
8. Korobeynikov, G. V., Korobeynikova, L. G., Romanyuk, L. V., Dakal, N. A., & Danko, G. V. (2017). Relationship of psychophysiological characteristics with different levels of motivation in judo athletes of high qualification. *Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports*, 21(6), 272–278. <https://doi.org/10.15561/18189172.2017.0603> (in English).
9. Korobeynikova, L. G., Makarchuk, M. Yu., Korobeynikov, G. V., Mischenko, V. S., & Zapovitryana, O. B. (2016). States of psychophysiological functions of elite athletes in different aging groups. *Fiziologichnyi Zhurnal*, 62(6), 81–87. <https://doi.org/10.15407/fz62.06.081> (in English).
10. Knöllner, A., Memmert, D., & Raab, M. (2022). Specific relations of visual skills and executive functions in elite soccer players. *Frontiers in Psychology*, 13, Article 960092, 81–87. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.960092> (in English).
11. Silva, A. F., Conte, D., & Clemente, F. M. (2020). Decision-making in youth team-sports players: A systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(11), Article 3803. <https://doi.org/10.3390/ijerph17113803> (in English).

Стаття надійшла до редакції / Received 18.03.2026

Прийнята до друку / Accepted 25.04.2026

Опублікована / Published 20.07.2026